

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ I	
POJĘCIE, STATUS I FUNKCJE ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ...	15
1.1. Zagadnienia pojęciowe	15
1.2. Współczesne interpretacje statusu i funkcji organizacji społecznych	18
1.3. Przydatność stanowisk teoretycznych dla wyjaśnienia funkcji organizacji społecznych	29
ROZDZIAŁ II	
RELIGIJNE I ŚWIECKIE INSTYTUCJE FILANTROPIJNE: OD WIEKÓW ŚREDNICH DO OKRESU PREINDUSTRIALNEGO ...	33
2.1. Wczesna działalność filantropijna w Europie i Polsce	33
2.2. Rozwój towarzystw filantropijnych w państwach Zachodu i Polsce w okresie preindustrialnym	41
ROZDZIAŁ III	
EWOLUCJA TOWARZYSTW FILANTROPIJNYCH: OD REWOLUCJI PRZEMYSŁOWEJ DO WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ	46
3.1. Doktryna nowej filantropii i rozwój interwencjonizmu ciał publicznych	46
3.2. Ewolucja działalności filantropijnej w Anglii: od spontanicznej filantropii tradycyjnych zrzeszeń dobroczynnych do zawodowych metod pracy socjalnej	49
3.3. Amerykańskie towarzystwa filantropijne alternatywą dla interwencjonizmu ciał publicznych	55
3.4. Niemieckie organizacje społeczne instrumentem ograniczającym centralizm państwowy i socjalny monopol państwa: od konfliktu i kompromisu w okresie Rzeszy Niemieckiej do polityki uniformizacji okresu III Rzeszy	64
3.5. Działalność organizacji społecznych we Francji w latach 1789-1939: od monopolu socjalnego i oświatowego państwa ku	

powolnej odbudowie inicjatywności obywatelskiej w obszarze społecznym	69
3.6. Organizacje społeczne w Polsce u schyłku niepodległości, w okresie zaborów i latach II Rzeczypospolitej	72
3.6.1. Pomoc „prawdziwie” ubogim oraz organizowanie pracy przymusowej w instytucjach dobroczynnych – podstawowym zadaniem towarzystw filantropijnych w okresie stanisławowskim	72
3.6.2. Towarzystwa społeczne i gospodarcze okresu zaborów instrumentem oporu politycznego, rozwoju społecznego i ekonomicznego	76
3.6.3. Fundacje i zrzeszenia w dziedzinie opiekuńczej, oświatowej, leczniczej i kulturalnej w okresie II Rzeczypospolitej: rola komplementarna wobec organów administracji państwowej i samorządowej	87
3.6.4. Polskie organizacje społeczne w latach wojny i okupacji	92

ROZDZIAŁ IV

ORGANIZACJE SPOŁECZNE W OKRESIE DOMINACJI

PAŃSTWOWEJ DOKTRYNY OPIEKUŃCZOŚCI (lata 1950-1975) . . .

4.1. Funkcje organizacji społecznych w modelu liberalnym polityki społecznej w okresie rozwoju państwowych programów społecznych (lata 1950-1975)	96
4.1.1. Brytyjskie organizacje społeczne w roli podwładnego w opiekuńczym przedsięwzięciu w okresie rozwoju państwowych programów społecznych	97
4.1.2. Status prawny brytyjskich organizacji społecznych	102
4.1.3. Wiodąca rola organizacji społecznych w modelu liberalnym polityki społecznej w Stanach Zjednoczonych w okresie socjalnej ekspansji rządu federalnego w latach 60. i 70.	105
4.1.4. Status prawny amerykańskich organizacji społecznych	113
4.2. Funkcje organizacji społecznych w modelu konserwatywnym (kontynentalnym) polityki społecznej w okresie rozwoju państwowych programów społecznych (lata 1950-1975)	116
4.2.1. Warunkowe pierwszeństwo organizacji społecznych w modelu konserwatywnym polityki społecznej w Republice Federalnej Niemiec	117
4.2.2. Status prawny niemieckich organizacji społecznych	123
4.2.3. Drugoplanowa rola organizacji społecznych w modelu kontynentalnym polityki społecznej we Francji w okresie rozbudowy państwowych programów społecznych	127

4.2.4. Status prawny francuskich organizacji społecznych	128
4.3. Polskie stowarzyszenia w okresie realizacji modelu etatystyczno-kolektywistycznego polityki społecznej: nie wykorzystana szansa zaspokojenia potrzeb zbiorowych	129
4.3.1. Podstawy prawne i finansowe działalności polskich organizacji społecznych	136

ROZDZIAŁ V
ZMIENIAJĄCA SIĘ ROLA ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH
W OKRESIE TRANSFORMACJI PAŃSTWA OPIEKUŃCZEGO
I WYKSZTAŁCANIE SIĘ FORMUŁY POMOCNICZOŚCI
PAŃSTWA

5.1. Uwagi wstępne	138
5.2. Organizacje społeczne w Wielkiej Brytanii w okresie neoliberalnej reformy sfery społecznej: od symbiozy z państwem do konkurencji o publiczne fundusze	142
5.2.1. I faza modyfikacji liberalno-kolektywistycznego modelu polityki społecznej: pluralizacja instytucji sfery społecznej (<i>welfare pluralism</i>)	142
5.2.2. II faza modyfikacji liberalno-kolektywistycznego modelu polityki społecznej: w kierunku pluralizmu rynkowego? (<i>market pluralism</i>)	145
5.2.3. Udział organizacji społecznych w realizacji zadań publicznych i funkcji społecznych w Wielkiej Brytanii w latach 80. i 90.	152
5.3. Organizacje społeczne w Stanach Zjednoczonych w okresie neoliberalnej presji: od partnerstwa socjalnego z państwem do komercjalizacji sfery socjalnej	157
5.3.1. Udział organizacji społecznych w realizacji zadań publicznych i funkcji społecznych w USA w latach 80. i 90.	164
5.4. Organizacje społeczne w modelu konserwatywnym polityki społecznej w Republice Federalnej Niemiec w okresie korekty socjalnej i liberalizacji zasady subsydiarności: od względnego pierwszeństwa do zrównywania podmiotów społecznych i prywatnych w dostarczaniu usług publicznych	168
5.4.1. Udział organizacji społecznych w realizacji zadań publicznych i funkcji społecznych w Republice Federalnej Niemiec w latach 80. i 90.	172
5.5. Organizacje społeczne w modelu kontynentalnym polityki społecznej we Francji w okresie polityki decentralizacji państwa: formuła-pluralizmu form instytucjonalnych i <i>cohabitation</i> z sektorem publicznym	177

5.5.1. Udział organizacji społecznych w realizacji zadań publicznych i funkcji społecznych we Francji w latach 80. i 90.	179
5.6. Wykształcanie się formuły pomocniczości państwa	186

ROZDZIAŁ VI

ORGANIZACJE SPOŁECZNE W POLSCE W OKRESIE PRZEJŚCIA OD MODELU ETATYSTYCZNO-KOLEKTYWISTYCZNEGO DO MODELU NEOLIBERALNO-ETATYSTYCZNEGO POLITYKI SPOŁECZNEJ

193

6.1. Od „Drugiego Społeczeństwa” ku ograniczonej emancypacji: organizacje społeczne w schyłkowym okresie Polski Ludowej i w pierwszym dziesięcioleciu zmian ustrojowych	193
6.2. Podstawy prawno-finansowe działalności samorządnych organizacji społecznych po 1989 r.	204
6.3. Udział samorządnych organizacji społecznych w realizacji zadań publicznych i funkcji społecznych po 1989 r.	212

ZAKOŃCZENIE	218
--------------------------	------------

BIBLIOGRAFIA	233
---------------------------	------------